Budapest Főváros IX. kerület **107. számú előterjesztés**
Ferencváros Önkormányzat
Polgármestere

Előterjesztés
Budapest Főváros Önkormányzata által meghirdetett Szúnyoggyérítési Programhoz való csatlakozásról

I. Tartalmi összefoglaló

A települési önkormányzatoknak a környezet- és település-egészségügyi feladataik részeként gondoskodniuk kell a fertőző betegségek és járványok megelőzéséről, melybe beletartozik a szúnyogok – különösen a maláriát terjesztő és egyéb vérszívó szúnyogok – elleni védekezésről, amit az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény, valamint a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) Népjóléti Minisztériumi rendelet is rögzít.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (a továbbiakban: Mötv.) a helyi önkormányzatok feladatai közé sorolja a környezet-egészségügyi feladatok ellátásának biztosítását, különösen a köztisztaságot, a települési környezet tisztaságának biztosítását, valamint a rovar- és rágcsálóirtást. Ennek megfelelően rögzíthető, hogy a szúnyoggyérítéssel összefüggő feladatok megszervezése és összehangolása fővárosi szintű településüzemeltetési tevékenység körébe tartozik.

Az országos szúnyoggyérítési program irányítása és végrehajtása tekintetében a szabályozás az elmúlt időszakban módosult. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvény azon passzusa, amely korábban rögzítette, hogy az országos szúnyoggyérítés feladatát a katasztrófavédelem látja el, 2025. január 1. napjával hatályát vesztette. Ugyanakkor a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 6/A. § (2) bekezdése továbbra is kimondja, hogy az országos szúnyoggyérítési program irányításáért a Katasztrófavédelem felel, míg annak végrehajtását a BM OKF Gazdasági Ellátó Központja látja el.

A fentiek alapján megállapítható, hogy jelenleg a szúnyoggyérítéssel összefüggő feladatok ellátása többszereplős, nincs egységes feladatmeghatározás, valamint nincsenek lehatárolva a területi feladat- és hatáskörök Budapest főváros közigazgatási területén belül.

Általánosságban elmondható, hogy Budapest főváros közigazgatási területén belül szúnyoggyérítési feladatokat ellát a Katasztrófavédelem, Fővárosi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok, ugyanakkor azok összehangoltsága és eredményessége nem teljes körű, ezért indokolt és célszerű egy egységes, közös koncepció kidolgozása.

Budapest lakosságának életminőségét és a városi környezet állapotát egyaránt jelentősen befolyásolja a szúnyogártalom mértéke. Az elmúlt években a szúnyogpopuláció összetételének változása – különösen az invazív fajok megjelenése – valamint Budapest közigazgatási területének e szempontból hiányos felmérése indokolttá tette egy átfogóbb, összehangolt szúnyoggyérítési rendszer kialakítását. Ezen cél érdekében a Fővárosi Önkormányzat megkezdte a Budapest egészére kiterjedő Szúnyoggyérítési Program előkészítését.

A Programban a Fővárosi Önkormányzat felelőssége és feladata lenne az egységes koordinált szúnyoggyérítés megszervezése és végrehajtása, valamint a szemléletformálás kidolgozása és lebonyolítása, amely célok teljesítéséhez a Fővárosi Önkormányzat költségviselése mellett a kerületi önkormányzatok működési támogatást biztosítanának a Fővárosi Önkormányzat részére az általa történő közfeladat ellátás érdekében.

A Program keretében a szúnyoggyérítés vonatkozásában a kerületi önkormányzatok által nyújtandó működési támogatás a kémiai kezelés esetén terület arányosan történik, míg a biológiai kezelés esetén a résztvevő kerületi önkormányzatok egyenlő mértékű hozzájárulást biztosítanak.
A Program keretében a gyérítési és szakértői feladatok mellett a későbbiekben szemléletformáló és edukációs tevékenységek megvalósítása is tervezett, melynek célja a lakosság tájékoztatása és bevonása a szúnyogtenyésztőhelyek kialakulásának megelőzésébe. Az edukációs tevékenység részeként lakossági fórumok, szakmai tájékoztató események, iskolai edukációs programok, valamint online kommunikációs kampányok megvalósítása tervezett. Az edukációs program előkészítése folyamatban van, a műszaki tartalom összeállítását követően szakmai fórum keretében kerül ismertetésre a kerületi önkormányzatok számára.

II. Hatásvizsgálat

Az együttműködési rendszer kialakításának alapvető célja, hogy kezdetben a szúnyoggyérítés hatékonyságát növeljük, ugyanakkor hosszútávon gondoskodjunk arról, hogy a preventív (biológiai) kezelés eredményességével a kémiai kezelés alkalmazása egyre jobban háttérbe szoruljon. Az együttműködési rendszer alapja a Program, amely egyes programpontok megvalósításával biztosítja a fentiekben meghatározott célok elérését.

A Program egy olyan komplex rendszer, amely magába foglalja Budapest főváros teljes körű feltérképezését és az ezen alapuló új monitoring rendszer kiépítését, a szervezett szúnyoggyérítés megszervezését, elvégzését és az elvégzett gyérítés visszaellenőrzését, továbbá a szemléletformálás célú tevékenység végrehajtását.

A szúnyoggyérítés a Fővárosi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok számára olyan közös közérdekű cél, amely Budapest lakosságának, és az itteni közösség javát szolgálja. Az Mötv. több lehetőséget biztosít az együttműködési rendszer felállításához, melyek közül az együttműködési megállapodás az, amely megfelelő jogalapot képes biztosítani a szerződő felek közös céljaink meghatározására, valamint a meghatározott célok érdekében szükséges feladatok, intézkedések rögzítésére, továbbá rögzíti azokat az együttműködési feltételeket, jogokat és kötelezettségeket, amelyek által tisztázható a szerződő felek szerepe az egyes feladatok megvalósításában. Az együttműködési megállapodás egy olyan konstrukció, ami a célokhoz szabhatóan határozza meg az egyes szerződéses feltételeket, kellő szabadságot és rugalmasságot biztosítva a feladatellátásból eredő jogszabályi változásokhoz való alkalmazkodáshoz.

III. A végrehajtás feltételei

Pozitív elbírálás esetén - az együttműködési megállapodás megkötését követően - három részből fog állni a program, az első, a monitoring rendszer felállítása, a második a szúnyoggyérítés, a harmadik a szemléletformálás célú tevékenység, melyre külön szerződések megkötésére fog sor kerülni. A szakértői tevékenység ellátásához, ami a monitoring rendszer felállítását foglalja magába, önkormányzatonként várhatóan 7 725 000 Forint + ÁFA összegű támogatással kellene hozzájárulni. Később a monitoring rendszer felállítását követően, kerületi sajátosságoknak megfelelően lesz lehetőség a szúnyoggyérítésre is.

IV. Döntési javaslat

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testülete meghozza az előterjesztés 1. mellékletében foglalt határozatot.

Budapest, időbélyegző szerint

Reiner Roland
Digitálisan aláírta: Reiner Roland
Dátum: 2026.09.09 12:01:04 +02'00'

Baranyi Krisztina

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:

Dr. Enyedi Mária Magdolna
Digitálisan aláírta: Dr. Enyedi Mária Magdolna
Dátum: 2026.09.08 08:40:47 +02'00'

Dr. Enyedi Mária
jegyző

1.melléklet az előterjesztéshez

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének

…/2026. (IX. 17.) határozata

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy hozzájárul Budapest Főváros Önkormányzata által meghirdetett Szúnyoggyérítési Programhoz való csatlakozáshoz.

Határidő: 2026. november 30.
Feladatkörében érintett: közbiztonsági és honvédelmi referens